

Scinteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII nr. 74 (530) • miercuri 12 septembrie 1956 • 4 pag. 13 bani

Trei prieteni

timize săptămâni de vacanță le-au petrecut împreună. Au repetat toți trei materia de anul trecut, dar mai ales s-au întâlnit pe plajă. Doar e păcat să nu profiți de ultimele zile de vacanță!

„Arheologi”

După câteva curse voinicești de înot întreprinse în mare, dincolo de geamandură, ne-am așezat toți pe plajă, oboșiți de lupta cu valurile.

— Aurel, strigă deodată un băiat, vii în apă?

— Nu vin „arheologule”. Tu nu vezi că abia am ieșit? i-a răspuns scurt Aurel.

— De ce i-ai zis „arheologule”? l-am întrebat imediat pe Aurel. Te pomenești că e cel mai bun din clasa noastră la istorie...

— Ași, de unde... Asta e numai unul, dar mai avem încă șase în clasă, tot atât de „arheologi” ca și el.

Fără să-l mai rog, Aurel îmi povesti...

sârșitul anului, îl vedem noi pe Eugen Smodici venind la școală cu o fringhie groasă.

— Ce faci Eugen cu ea? — l-am întrebat.

— Plecăm în expediție, mi-a răspuns el făcând pe misteriosul.

— Ce expediție, mă? l-am întrebat curios.

— Ei lăsa, o să afli tu când ai să vezi rezultatele. Ne strinsesem toți în jurul lui. Dar el nu scotea o vorbă.

Pe la mijlocul dimineții am observat că Eugen o ștersese din clasă și că mai dispăruseră cu el, Dorel, Valentin, Popa Gheorghe, Silvestru, Pascu și Nițulescu Alexandru...

N-am avut răbdare până a doua zi și ne-am dus în după amiaza aceea la Eugen acasă. Era cu ochii roșii, plinsese. Am aflat că îl cerșese rău mama lui Stricase fringhia aceea mare cu care venise la școală. După câteva minute uită însă de cearta și începu să ne povestească despre expediția pe care o întreprinsese cu ceilalți băieți într-o galerie de pe faleză. Ne-a povestit că descoperiseră tot felul de lucruri interesante și ca dovadă ne arătă gitul unui urciur și toartele lui

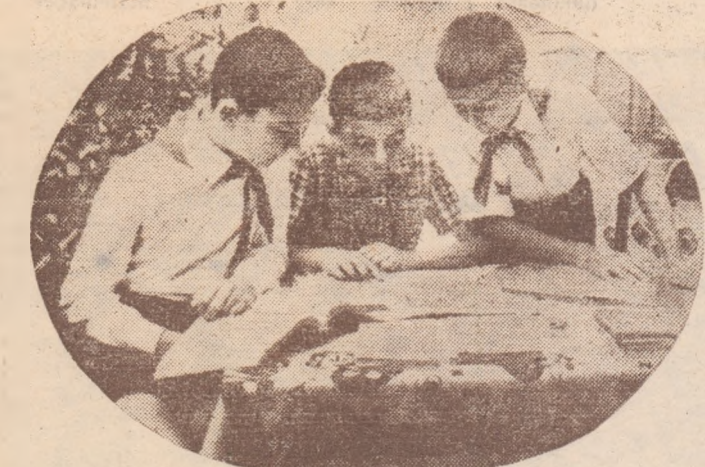

Prima întâlnire cu clasa care de-acum îi va fi atât de dragă școlăriței dintr-aintia.

Atirnat de grinda din fața magaziei, felinarul lui Costel se balăngăne, vrind parcă să întinideze pe noii sosiți. Dar tigva goală de pepene, tăiată în chip de mască nu poate speria pe cei slabi de inger decât noaptea când lumina tainică dinăuntru îi imprumută un aer fantastic.

Felinarul acesta l-a lucrat Mihai, fratele lui Costel, într-o dimineață când între cei doi nu intervenise încă nici o ceartă.

Acum, Mihai nu dă nici o atenție, nici lui Costel și nici felinarului. Stă sub bolta de verdeață din curtea casei la

o masă pe care și-a înșirat toate cărțile noi de școală. A cumpărat coli de hirtie albastră ca să-și îmbrace cărțile. Așezați în jurul mesei, Adrian și Aurel răsfoiesc manualele. Ul-

„Citiți dintre băieții din clasa noastră cam obișnuiau să tragă chiulul la învățătură. Ba încercau să ne păcălească și pe noi. Să vezi, odată, era cam pe la

(continuare în pag. 11-a)

Nu de mult, noi am plecat într-o excursie la movila lui Burcel. Cite legende nu s-au născut în jurul acestei movile! Într-una din ele, cea pe care am aflat-o chiar la movilă, se spune că Burcel ar fi fost unul dintre cei mai viteji oșteni de-al lui Ștefan cel Mare. Într-una din lupte, viteazul și-a pierdut un braț. Drept răsplată pentru faptele sale de arme,

ULTIMA EXCURSIE?

domnul moldovean i-a dat în stăpînire movila. Cum însă de aici, de pe movilă, se vede pînă hăt departe, Burcel a primit și o însărcinare de mare răspundere: să vegheze și să dea de veste ori de câte ori ostile semilunei ar amenința pămîntul Moldovei. „Stăteam la uzbră

și ascultam legenda aceea. Ce plăcut e să stai așa culcat și să ascuți isprăvi petrecute în alte vremuri! Și cite locuri nu sînt în jurul satului nostru care amintesc de asemenea isprăvi! Ascultam, și ne părea rău că s-a sârșit vara. Mai aveam încă altele locuri de vizitat! Dar

Începe școala și, adio excursii!

— De ce, adio? — ne-a întrebat tovarășul instructor. Ce, în timpul școlii nu mai putem face excursii?

Și acolo, am stabilit că excursia de la movila lui Burcel e ultima din vacanță, dar nu și ultima din acest an.

Niculina TOPORE
satul Șerbotești-comuna
Codăești raionul Vaslui

De-a școala

N-a mai fost atita gâlăgie în gospodăria mică a Sandei, din ziua când Tiți, peșșorul peșșii și bulbucată, a sârșit din borcan pentru a face o recunoaștere terestră și a încăput în ghearele piscicii...

Sanda are o lume felurită de acareturi — toate în miniatură — adunată în fundul curții, sub bolta de viță. Li auz glasul petic și dulce, cum afurisește pe cineva. Sînt intrigat. Cine o fi necăjit-o așa? Mă apropiu hoștește și privesc prin frunzis, cu jumătate de ochi. Tabloul e dintr-un început curios, dar devine îndată familiar, după ce, ca printr-o sită subțire, mi s-au cernut în gînd niște amintiri vechi, ale copilăriei... Sanda se joacă de-a școala. O alcătuire primitivă, din scăunele și lădițe goale, închipuie clasa și băncile. În bănci s-a rînduit, cuminte și gravă, școlăria; păpuși. Un singur elev îl face zile amare Sandei: jucăușul de căfel, Benoni, care ca o vietate nejudecată ce e, nu vrea să știe de disciplină. Fuge mereu de la locul lui. Sanda, roșie ca un măr, îl muștră.

Lătrături furioase. M-a simțit Benoni... Adio spectacol! De teama unui pantalon sfîșiat, ies la iveală. Spre bucuria Sandei, care, împungînd cu degetul în aer, mă întinuieste pe-o lădiță de zahăr:

— Și dumitale, domnule Chiulici, să-ți fie rușine! Po-țin la loc.

M-așez, ce să fac. Lădița troznește îngrijorător. Între colegile mele de pînză și celuloid, mă simt rușinat ca un repetent și mi-acopăr mustățile cu palma. Sanda, cu ton didactic, începe lecția:

— Așa... azi avem despre... despre elefanți. (Precis că

ieri a fost la menajerie!) Ia să spună elevul Chiulici ce știe despre elefanți.

Hait, am sfectit-o...

— Păi, să vedeți, elefantul e așa... e mare...

Îmi vine o idee salvatoare. Sanda are în mînă o vîrgușă. Mă ridic în picioare:

— Bine, tovarășă profesoară, dumneata vrei să faci educația elevilor cu nuiaua? Ce metodă e asta?

S-a fisticit. Ascunde vîrgușa la spate și o leapădă binisor. E gata să plîngă. Cum s-o împăcăm?

— Știi ce, drăguță, haidem la o școală de-adevurat. La școala unde o să-nvești tu. Tot am trebă pe-acolo. Vrei?

Într-o clipă, păpușile și-au pierdut strălucirea, iar Benoni zadarnic se mai gudură. Stăpîna lut e toată numai curiozitate și nerăbdare. M-a luat de mînă și m-a lîrît ca o vijelie în stradă.

De-abia îmi potrivește pasul după ea.

Uite și școala. A trecut Sanda de altele ori pe lîngă ea. Dar acum ghicesc că i se pare cît un palat din basme.

Înăuntru, pe coridor, pășește în vîrfurile picioarelor. Lasă, Sănducule, să vezi tu ce larmă o să fie aici peste câteva zile. Am găsit și clasa ei. Viitorea ei clasă. A-nțuia. Apus clanșa. Ochii Sandei s-au deschis largi, să cuprindă tot.

Și băncile lustruite ca oglinda, și mușcatele din fereastră, și planșele colorate de pe pereți.

Mi-aduc aminte că acum trei ani a fost mare tărăboi în toată casa. Dispăruse Sanda. Au găsit-o după vreun ceas.

Avea la ea o sacoșă în care înghesuise de-a valma un tratat de astronomie, o barle de telefon, și-un volum de poezii. Se ducea „la școală”...

Uite, pistruițo, și-ai văzut visul cu ochii. O să mergi la școală peste câteva zile. E drept, tăcușuța o să-ți fie ceva mai modestă. Un abecedar, acolo. Dar ce nebănuită lume îți va deschide abecedarul acesta...

Vasile MĂNUCEANU

IZVORUL

Tu-i ești oglindă cerului,
Viață — celui insetat.
Zimbet de-argint — pămîntului,
Cimpiei — prieten devotat.

Radu URSULESCU
com Gildău raionul Fetești

Sfîrșit de vacanță

În vacanța cea de vară.
Eu și alții am fost la țară
Și am petrecut frumos,
Cum am să vă scriu mai jos:
Prin pădure ne-am plimbat,
Fragi și mure am adunat,
Mere, pere am mincat,
Și-n pîrale ne-am scădat.
Ne am întors acum voioși,
Sprinteni, rumeni, sănătoși —
Tot mai oine să-nvățăm —
Note mari să căpătăm!

Elisabeta ANGHELESCU
cl. a V-a
București

Stăpînii uriașilor de fier

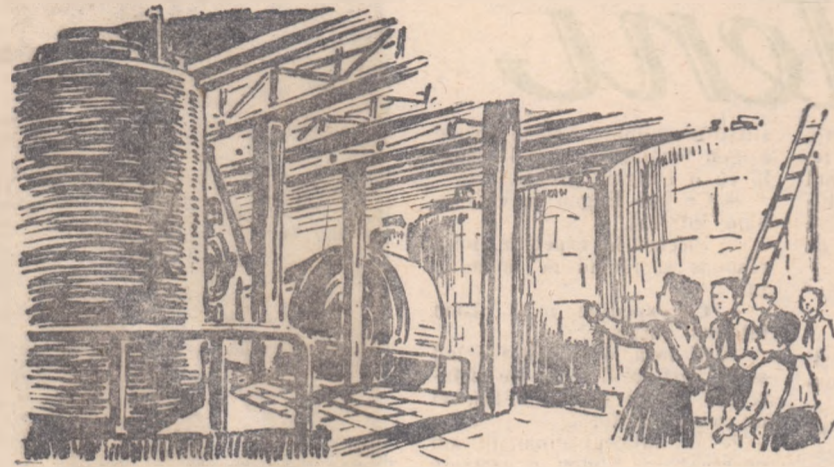
La poarta termocentralei din orașul Comănești, s-a prezentat într-una din zilele lui august un grup de pionieri. Rucsacurile pe care le purtau în spate, aparatele de fotografiat și pioletele dădeau de înțeles că acești interesanți vizitatori trebuie să fi venit aici de departe, cine știe din ce colț al țării. Într-adevăr așa era. Pionierii făceau parte din marea expediție pionierescă organizată de Palatul Pionierilor din București, pe valea Bistritei. Ei erau „tehnicienii” cel vestiți în întreaga expediție pentru cîte fotografii făcuseră pînă acum, dar mai ales pentru munca lor ca „operatori de film”. La termocentrală veniseră însă cu alt scop. Doreau să vadă cu ochii lor cum se produce energia electrică despre care au învățat în cercul lor, încă din anii trecuți. Îi întâmpină tovarășul Mihai Ioan, un inginer tînăr și foarte primitor:

— Sînteți „tehnicienii”?

— Da, răspunseră copiii, sîntem „tehnicienii”. Și anăsară toți pe ultimul cuvînt, de parcă s-ar fi înțeles mai dinainte.

Însoțiti de inginer, pionierii au vizitat mai întîi laboratorul de curățire chimică a apei. O fată tînără, Cirna Irina, absolventă a Școlii tehnice de chimie, le-a explicat cum funcționează cazanele și fazele prin care trece apa pînă se transformă în vapori. Apoi copiii au intrat într-o clădire imensă, în care, de la un capăt la altul, au făcut o adevărată călătorie în tehnica modernă. Aparatele din cele mai interesante, schele de mașini fantastice de cîte 25 de metri înălțime, totul într-o continuă mișcare, dădeau impresia unei lumi vii, populată cu uriași de fier. Micii „teh-

nicienii” s-au oprit în fața unui aparat curios. De departe semăna cu un om de teapa lui „Ochilă” și mișca tot timpul două brațe negre, cu ajutorul cărora măsura presiunea gazelor. Cînd și cînd o roată mare, cocoțată în spinare-i, se învîrtea mărind sau slăbind presiunea, așa cum cerea „Ochilă”. Era „organul principal al sistemului de reglaj”. Inginerul îl numea „tatăl

cazanelor”, fiindcă — spunea el — de „atenția și priceperea” acestui aparat depinde buna funcționare a întregii uzine. Mișcările brațelor erau neregulate și copiii li se părea că acum, acum „grijuliu tatăl” ori se va opri ostenit, ori o va porni în goană prin săli

Pe măsură ce înaintau, „tehnicienii” erau din ce în ce mai mirați. Fiecare mașină din uzină deținea în mișcarea ei de alta, așa încît o roțiță mică cît ceasornicul, pitită undeva, se putea fâli în toată voia alături de adevărații giganți, negri și fioroși.

La capătul călătoriei, în sala de comandă — „Creierul uzinei”, cum obișnuia să-i spună inginerul — în mîntea copiilor s-a născut deodată o întrebare: „Dar oamenii, unde sînt?” Își amintiră că în tot acest vuiet nu întîlniseră decît pe mos Tranole, împreună cu doi fochiști, ios, în sala turbinelor. „Oamenii? Priviți-i!”, le răspunse inginerul, deschizînd usa camerei de comandă, singura în care era liniște ce părea oarecum ciudată în această împărăție a zumzetelor. Și în fața micilor „tehnicienii” se prezentară trei tineri utemiști: Stan Dumitru, maistrul de tablou, în vîrstă de 21 de ani; Pătru Nicolaie,

tehnician (adevărat) și inginerul Cionea, absolvent al Institutului energetic din Ivanovo, unul din tinerii autori ai automatizării termocentralei.

Toți trei erau în această după-amiază „ingineri de serviciu”. De aici, din această cameră, cu ajutorul unor aparate complexe, zvelte și curate, ei conduceau și supravegheau toți acești lucrători de fier, uriași și plini de forță, dar supuși și ascuțitori la ordinele lor.

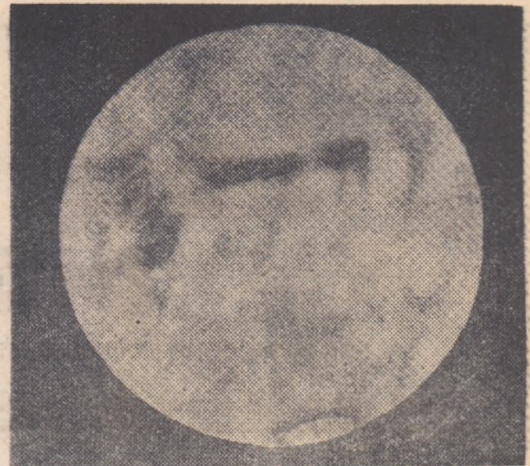
Termocentrala din Comănești a intrat în funcțiune la 10 iulie 1954.

Membrii expediției vizitau așadar o uzină tînără, condusă de oameni tineri.

Și fiecare dintre micii „tehnicienii” nu se gîndea în aceste clipe decît la anii cînd și ei, asemeni acestor utemiști îndrăzneți, vor fi undeva, într-o uzină a patriei, stăpîni uriașilor de fier.

V. BARAN

NOU din
TĂRI
MARTE

Săptămînile acestea, seară de seară, mii de telescoape astronomice urmăresc cu o deosebită atenție tot ceea ce se „petrece” pe planeta Marte. După o perioadă de 17 ani, planeta Marte a ajuns din nou la punctul său cel mai apropiat de pămînt, la o distanță de 57 milioane de kilometri. (Marte se depărtează pînă la 400 milioane km. de pămînt). Această apropiere a lui Marte de pămînt, constituie prilejul cel mai nimerit pentru astronomi ca să-și continue cercetările lor cu privire la unele întrebări pe care și le-au pus încă de mult. Există oare viață pe Marte? — s-au întrebă ei. Cercetările făcute în trecut au adus date în legătură cu existența în Marte a apei, și a aerului, care are o compoziție asemănătoare cu cea de pe pămînt numai că e mai rar și are mai puțin oxigen. Deci, condiții de viață există. Anul acesta, Marte se află întors cu emisfera sa sudică spre pămînt. Din numeroasele clișee obținute pînă acum s-a constatat că la sfîrșitul lunii august, calota de zăpadă de la polul sud s-a topit și o regiune luminoasă a înaintat spre

ecuator. E semn că în partea aceea a planetei Marte a venit vara.

Dar sînt și alte noutăți din Marte. Colaboratorii științifici al sectorului de astrobotanică al Academiei de Științe a R.S.S. Kazah, au obținut date interesante studiind începutul verii în Marte. Cu ajutorul unor filtre optice și unor aparate extrem de perfecționate s-a constatat că în jurul calotei polare domină culoarea cafeniu deschis, iar așa zisele „mări” din Marte au o culoare verzuie. Ori aceste culori se aseamănă cu culorile întîlnite primăvara în vegetația de pe pămînt. De aici putem trage concluzia că în Marte există forme superioare de vegetație. Pînă acum se credea că în Marte sînt numai plante inferioare (licheeni, mușchi, etc.).

Cercetările continuă. Mai tîrziu, toate datele culese de observatoarele astronomice vor fi studiate mai pe îndelete. Și cine știe ce noutăți interesante vom mai afla!

Cornelia CRISTESCU
candidată în Științe Fizico-Matematice

Salutări prietenești

In fotografia alăturată îl vedeți pe pionierul german Helmut Wendt, cu care ați făcut cunostință într-unul din numerele ziarului nostru din luna iulie. Zilele trecute am primit de la el această fotografie, împreună cu o scrisoare

Printre voi, dragi cititori, se află desigur și cei 93 de pionieri care i-au scris lui Helmut în Germania. Pentru voi și pentru ceilalți cititori

ai gazetei noastre, Helmut are o veste bună: în curînd va intra în Uniunea Tineretului Liber German. În acest an școlar, Helmut va fi elev în primul an al școlii de impiegati de cale ferată.

Tuturor celor care i-ați scris el vă trimite salutări călduroase și vă urează succese în noul an școlar!

Trei prieteni

(continuare din pagina 1)

și ne mai spusese că tot acolo erau și niște arme tare vechi.

Mi se părea grozavă descoperirea lor și m-am pregătit după cîteva zile să fac și eu o expediție acolo. Mi-am luat o lanternă și m-am dus singur, Adrian și Mihai aveau alte treburi în ziua aceea și eu nu mai voiam să amin cercetarea. Eram curios.

Cînd am ajuns la gura galeriei mi s-a cam făcut frică. Era întuneric și venea o răcoare ca din plivniță. Am aprins lanternă, am răsucit-o în toate direcțiile și am văzut că n-am de ce să mă tem. Înaintam încet... Am mers pînă într-un loc de unde nu se mai putea înainta. Tot ce spusese Eugen fusese minciună. În galerie n-am găsit nimic deosebit.

De la întimplarea aceasta le spunem noi acestor băieți „arheologi”.

Numai o oră

— Haideți să intrăm acum în apă, că eu nu mai pot sta mult. I-am promis mamei că stau numai un ceas, ne spune Adrian.

— Bine, mergem. Ne-am repezit toți odată în mare. Ne-am jucat cu un colac, am înotat și din nou la soare.

Am plecat împreună cu Adrian. Mama lui ne întâmpină de la poartă

— De ce ai venit atît de repede? Puteai să mai stai... Acum, haide, și dacă termini repede te mai întorci la plajă!

În casă totul era pregătit. Lîgheanul, apa caldă, peria. Într-o clipă Adrian, s-a apucat să frece podelele. Nu era o treabă ușoară. Dar el o făcea cu pricepere. Sigur, nu era pentru prima oară

Lucrul acesta mi l-a confirmat dealtfel și mama lui, care mi-a explicat că nu poate sta aplecată din cauza unei operații. Și Adrian o ajută la treburile mai grele ale gospodăriei.

Pe o măsută, am găsit cărți de școală din anul trecut și-un caiet deschis. Adrian repetase la matematică unele capitole.

Mihai și Costel

Cînd am ieșit din casă de la Adrian, i-am văzut pe cei doi frați, Mihai și Costel, traversînd strada în fugă.

— De ce vă zoriți așa, băieți? I-am întrebat.

— Păi ne e o foame...

Am intrat odată cu ei în curte. Într-un colț, la umbră, era pusă masa Ciorba fumega în farfurii, iar din bucătărie venea un miros

îmbietor. Cît ai clipi din ochi farfuriile de ciorbă au rămas goale.

Zimbitoare, știind că avea să facă o mare bucurie nepoților, bunica aduse felul doi: o tavă plină de găluște cu prune. Începu să-npartă

— Dar lui Mihai de ce i-ai pus patru găluște și mie doar trei? — se vîită Costel.

Cearța fu cît pe-aici să-i facă pe băieți să uite de găluște

După masă, Costel s-a culcat. Iar Mihai a început să citească. Mai tîrziu și-a adunat din nou pe masă cărțile noi de școală și-a început să le dichisească. În acelaș timp își dădu drumul și la glas. Muzica, pe lîngă istorie, e marea lui pasiune. Dealtfel, Mihai vrea să urmeze o școală medie de muzică. Desigur, perseverent cum este la învățătură, va izbuti să-și realizeze visul

...În aceeași după-amiază mi-am luat rămas bun de la cei trei prieteni. Raîdul meu de la copii pe acasă se terminase

Mia IONESCU

